

Vergaderjaar 2007–2008

22 112

Nieuwe Commissievoorstellen en initiatieven van de lidstaten van de Europese Unie

BH Herdruk¹

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 8 april 2008

De vaste commissie voor Economische Zaken² heeft in haar vergadering van 4 maart 2008 twee mededelingen van de Europese Commissie besproken. Het betreft Mededeling van de Commissie «Een interne markt voor het Europa van de 21ste eeuw»³ (COM(2007)724) en Mededeling van de Commissie «Diensten van algemeen belang, met inbegrip van sociale diensten van algemeen belang: een nieuw Europees engagement»⁴ (COM(2007)725). Naar aanleiding daarvan heeft de commissie de minister van Economische Zaken bij brief van 7 maart 2008 een aantal vragen voorgelegd. De minister heeft daarop bij brief van 7 april 2008 gereageerd.

De commissie brengt bijgaand verslag uit van het gevoerde schriftelijk overleg.

De griffier a.i. van de vaste commissie voor Economische Zaken,
Peter van Oort

¹ I.v.m. wijziging in de voetnoten 3 en 4.

² Samenstelling: Schuurman (CU), Van den Berg (SGP), Meindertsma (PvdA), Broekers-Knol (VVD), Terpstra (CDA), Kneppers-Heynert (VVD), (voorzitter), Kox (SP), Essers (CDA), Noten (PvdA), Sylvester (PvdA), Schouw (D66), Van Driel (PvdA), Doek (CDA), Franken (CDA), Thissen (GL), Willems (CDA), Reuten (SP), (vice-voorzitter), Hofstra (VVD), Asscher (VVD), Laurier (GL), Koffeman (PvdD), Elzinga (SP), Vliegthart (SP), Kuiper (CU) en Yildirim (Fractie-Yildirim).

³ Zie ook dossier E070163 op www.europapoort.nl

⁴ Zie ook dossier E070164 op www.europapoort.nl

BRIEF AAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Den Haag, 7 maart 2008

In de vergadering van de vaste commissie voor Economische Zaken van de Eerste Kamer der Staten-Generaal d.d. 4 maart 2008, zijn twee mededelingen van de Europese Commissie besproken. Het betreft Mededeling van de Commissie «Een interne markt voor het Europa van de 21ste eeuw» (COM(2007)724) en Mededeling van de Commissie «Diensten van algemeen belang, met inbegrip van sociale diensten van algemeen belang: een nieuw Europees engagement» (COM(2007)725). Bij deze bespreking is het BNC-fiche van de regering betrokken. Mede met het oog op de aanstaande Voorjaarsraad wil de commissie de regering terzake graag de volgende vragen voorleggen.

Mededeling van de Commissie «Een interne markt voor het Europa van de 21ste eeuw»

De commissie heeft met belangstelling kennisgenomen van de mededeling en het BNC-fiche van de regering. Zij constateert dat in de mededeling vergezichten en doelstellingen worden geformuleerd waar, gegeven de huidige omstandigheden, velen het mee eens zullen zijn. De commissie voor Economische Zaken sluit zich dan ook, net als de regering, bij deze doelstellingen aan.

De Europese Commissie constateert dat op onderdelen nog onvoldoende informatie beschikbaar is over het functioneren van de interne markt in de praktijk. De regering onderschrijft dit. De commissie is van mening dat het ontbreken van deze informatie een belemmering vormt voor het beoordelen van de effectiviteit van beleid met betrekking tot de interne markt. Voorts is de commissie het met de Europese Commissie en de regering eens dat de «effectbeoordeling» van het beleid dient te worden versterkt. De commissie verzoekt de regering er bij de Europese Commissie op aan te dringen harde criteria te formuleren aan de hand waarvan het beleid van de Europese Commissie in de nabije toekomst kan worden beoordeeld.

Met de regering steunt de commissie de grote aandacht van de Europese Commissie voor het midden- en kleinbedrijf (MKB). De Europese Commissie kondigt in haar mededeling het initiatief aan van een *Small Business Act for Europe*. De commissie vraagt de regering aan te geven wat hiervan mag worden verwacht. Zij verzoekt de regering in haar beantwoording tevens in te gaan op de verdeling van bevoegdheden tussen de EU en de lidstaten terzake. Veel MKB-bedrijven vinden het moeilijk om te voldoen aan de Europese aanbestedingsregels.

De commissie vraagt de regering aan te geven of er concrete Europese voornemens zijn deze regels voor het MKB te versoepelen.

De Europese Commissie streeft ook naar een betere relatie tussen het MKB en de onderzoeksinstituten.

De commissie acht dit ook in Nederland dringend gewenst, maar verneemt graag van de regering of zij op dit gebied een toegevoegde waarde van een Europees initiatief ziet.

De Europese Commissie zegt te streven naar een Europese BV (EBV) en naar de mogelijkheid dat ondernemingen in de fiscaliteit kunnen kiezen voor een EU-brede belastinggrondslag.

Graag verneemt de commissie of de regering dit idee steunt en hoever het hiermee staat.

Voorts maakt de Europese Commissie melding van het instrument van de «Europese Groepering voor Territoriale Samenwerking» (EGTS). De commissie verzoekt de regering aan te geven of zij voornemens heeft om hiermee in Nederland in de grensregio's te gaan werken.

De commissie vraagt de regering aan te geven wat de hervormingsvoor-

stellen voor regels in de Telecomsector behelzen en of deze voorstellen gevolgen kunnen hebben voor het wetsvoorstel Wijziging van de Telecommunicatiewet verband houdende met de instelling van een antenregister, de uitbreiding van het verbod op het verzenden van ongevraagde elektronische communicatie alsmede de regeling van diverse andere onderwerpen (Kamerstuk 30 661).

Ten slotte vraagt de commissie de regering de Kamer te informeren over de verhouding tussen de onderhavige mededeling van de Europese Commissie en protectionistische en anti-globaliseringsgedachten ten aanzien van de interne markt.

Mededeling van de Commissie «Diensten van algemeen belang, met inbegrip van sociale diensten van algemeen belang: een nieuw Europees engagement»

De commissie vraagt de regering aan te geven welke garantie er voor lidstaten is zelf te bepalen of een bepaalde dienst een dienst van algemeen belang is; in het bijzonder voor wat betreft diensten die in Nederland worden gedefinieerd als diensten van algemeen belang, terwijl van deze diensten wel een economische tegenprestatie wordt gevraagd (bijvoorbeeld de drinkwatervoorziening en de publieke gezondheidszorg waarvoor een eigen bijdrage wordt gerekend).

Bij de behandeling van de Dienstenrichtlijn is een uitzondering gemaakt voor een groot aantal diensten van algemeen belang. De commissie heeft met belangstelling kennisgenomen van de mededeling van de Commissie om ook ten aanzien van sociale diensten en gezondheidsdiensten bepaalde problemen op te lossen. De regering steunt voorstellen op het gebied van energie, transport en post. De commissie vraagt de regering of er nog meer sectoren zijn waar zich concrete problemen voordoen. Binnen de brede sector van de dienstverlening gaan er verschillende regimes gelden met een verschillend niveau van bescherming voor de werknemers. Deelt de regering de opvatting van commissie dat de tweedeling op de arbeidsmarkt niet te groot mag worden? Hierop aansluitend vraagt de commissie tevens naar het standpunt van de regering wat betreft de sociale bescherming.

De commissie ziet uw antwoorden met belangstelling tegemoet.

De voorzitter van de vaste commissie voor Economische Zaken,
E. M. Kneppers-Heynert

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 7 april 2008

Naar aanleiding van de naar de Kamer gezonden BNC fiches over de mededelingen van de Europese Commissie «Een interne markt voor het Europa van de 21ste eeuw» (COM(2007)724) en «Diensten van Algemeen belang, met inbegrip van sociale diensten van algemeen belang; een nieuw Europees engagement» (COM(2007)725) heeft u in de brief van de vaste Commissie voor Economische Zaken, met kenmerk 140728U, een aantal vragen gesteld. In reactie hierop bericht ik u als volgt.

Mededeling «een interne markt voor het Europa van de 21ste eeuw»

De boodschap dat open markten, zowel binnen als buiten de EU, essentieel zijn voor het concurrentievermogen van de Europese economie komt sterk terug in de mededeling. Protectionistische en anti-globaliseringsgedachten ten aanzien van de Interne Markt, waar u in uw brief naar verwijst, vinden hier dan ook geen weerklank. De regering ondersteunt deze boodschap van harte. Met de Europese Commissie is de regering van mening dat interne marktbeleid in de 21ste eeuw vooral gericht moet zijn op het op pragmatische wijze verbeteren van de werking van de Interne Markt in praktijk voor burgers en bedrijven. Ik ben verheugd te vernemen dat ook de vaste Commissie voor Economische Zaken deze doelstelling onderschrijft.

Zoals u terecht opmerkt is het borgen van de effectiviteit van beleid hierbij van groot belang. De regering ziet hierbij een centrale rol weggelegd voor «impact assessments» van goede kwaliteit gedurende het gehele proces van besluitvorming. De regering heeft hier, ook in het kader van betere regelgeving, bij de Commissie veelvuldig op aangedrongen. Hiernaast moet er meer aandacht komen voor de fase na vaststelling van regelgeving, zowel door het uitvoeren van periodieke evaluaties als door stelselmatige monitoring van sectoren en markten. Deze benadering zal ons beter in staat stellen om te beoordelen of interne markt beleid ook in praktijk de beoogde effecten met zich brengt.

Met betrekking tot de meer specifieke vragen bericht ik u als volgt.

De positie van het MKB

In reactie op uw vraag wat te verwachten van de door de Commissie aangekondigde Small Business Act voor Europa (SBA) en de gevolgen voor de bevoegdheidsverdeling tussen de EU en lidstaten kan ik u het volgende aangeven. De verwachting is dat de Europese Commissie de SBA in juni zal presenteren. Met de SBA beoogt de Commissie een impuls te geven aan enkele interne markt dossiers – zoals aanbesteden, ondernemingsrecht, normalisatie en certificatie – opdat deze meer MKB vriendelijk worden ingericht. Het is nadrukkelijk niet de bedoeling om de verantwoordelijkheidsverdeling tussen Commissie en Lidstaten te wijzigen. De eerste verantwoordelijkheid voor het MKB beleid blijft uiteraard bij de lidstaten. De Unie speelt hier een aanvullende rol. De SBA moet de positie van het MKB als banenmotor voor het Europa in de komende jaren bevestigen en verstevigen.

Met betrekking tot uw vraag naar concrete voornemens om aanbestedingsregels voor het MKB te versoepelen kan ik u melden dat de

Commissie vooralsnog geen concrete voornemens heeft op dit terrein. Het verbeteren van toegang tot overheidsopdrachten heeft wel de aandacht van de Europese Commissie. Dit blijkt ook uit de vragen die zij hierover stelt in de op 31 januari geopende publieke consultatie over de Small Business Act. Naar mijn mening zou de Commissie voor dit onderwerp inspiratie kunnen opdoen uit de praktijk van de lidstaten. Tijdens de afgelopen Raad voor Concurrentievermogen heb ik de Commissie dan ook verzocht om de resultaten van een inventarisatie die zij afgelopen jaar heeft gehouden zo spoedig mogelijk in een document met best practices van Lidstaten te verspreiden.

Voor wat betreft uw vraag naar de toegevoegde waarde van Europese initiatieven ter verbetering van de relatie tussen het MKB en onderzoeksinstellingen is de regering van mening dat deze toegevoegde waarde primair tot uitdrukking komt binnen zowel het 7e Kaderprogramma voor Onderzoek en Technologische Ontwikkeling alsook het Concurrentiekracht en Innovatieprogramma. Het Kaderprogramma beoogt allereerst de samenwerking tussen MKB en kennisinstellingen te bevorderen in onderzoeksconsortia. Het streven is hiervoor 15% van het budget van het Zevende Kaderprogramma in te zetten. Daarnaast richt het Kaderprogramma zich via een specifiek programma op het versterken van de innovatiecapaciteit van het MKB, waaronder een bijdrage aan de samenwerking tussen nationale programma's die zijn gericht op het R&D intensieve MKB («Eurostars»). In de toekomst zou het MKB voorts kunnen profiteren van de oprichting van de kennis- en innovatiegemeenschappen van het Europees Instituut voor Technologie. Tenslotte kunnen de Europese structuurfondsen bijdragen aan een sterker MKB. Via de Structuurfondsen worden bijvoorbeeld samenwerkingsverbanden van universiteiten en hogescholen en MKB in een regionale context ondersteund. Op de hiervoor genoemde manieren draagt de Europese Unie bij aan onder meer het realiseren van schaalvoordelen, het vergroten van de netwerken van het MKB, het vergroten van de toegang tot nieuwe kennis en een betere benutting van onderzoeksresultaten.

Europese BV

Uw Kamer vraagt naar het standpunt van de regering en de stand van zaken voor wat betreft de plannen van de Commissie voor een Europese BV. De Europese Commissie heeft aangekondigd om medio 2008 te komen met een voorstel voor een statuut voor een Europese besloten vennootschap. De Commissie beoogt hiermee om het gemakkelijker te maken voor bedrijven, en dan met name het MKB, om binnen de Interne Markt grensoverschrijdend te opereren. Het is op dit moment niet duidelijk hoe de voorstellen er uit gaan zien. De regering heeft geen hoge verwachtingen van een nieuwe Europese rechtsvorm voor kleine ondernemingen. Of het Nederlandse bedrijfsleven hier behoefte aan heeft, moet nog worden gezien. Mede gelet op de moeizame onderhandelingen over het statuut voor de Europese naamloze vennootschap ligt het niet voor de hand dat de aangekondigde voorstellen gaan leiden tot een rechtsvorm die een duidelijke meerwaarde heeft naast de bestaande nationale rechtsvormen. Veel hangt echter af van de praktische uitwerking van de plannen van de Commissie. De regering ziet deze dan ook met belangstelling tegemoet.

EU brede belastinggrondslag

Voor wat betreft uw vraag over de stand van zaken omtrent de EU brede belastinggrondslag en de Nederlandse positie op dit punt bericht ik u als volgt. De Commissie onderzoekt op dit moment, op welke wijze een eventuele Europese grondslagharmonisatie in de vennootschapsbelasting tot

stand gebracht zou kunnen worden. De regering is steeds een voorstander van een dergelijk onderzoek geweest, zonder op een definitieve besluitvorming over de wenselijkheid van een eventuele grondslagharmonisatie vooruit te willen lopen. Dit kan in de ogen van de regering pas nadat er meer duidelijkheid is ontstaan over de vormgeving van deze grondslagharmonisatie. Bij deze vormgeving zijn op voorhand vijf zaken van belang:

- 1) de grondslagharmonisatie moet een bijdrage leveren aan de reductie van de administratieve lastendruk voor bedrijven;
- 2) de grondslagharmonisatie moet afspraken bevatten over minimumtarieven;
- 3) het project moet direct bij invoering een *geconsolideerde* grondslag voor de vennootschapsbelasting zijn;
- 4) het project moet kunnen rekenen op een brede steun onder de Europese lidstaten;
- 5) er moet voldoende zekerheid bestaan over de budgettaire en economische gevolgen van het project.

In eerdere berichtgeving heeft de Commissie aangekondigd voor het eind van 2008 met een voorstel voor een gemeenschappelijke geconsolideerde heffingsgrondslag in de vennootschapsbelasting te willen komen. Voor meer informatie verwijs ik u naar de brief aan de Tweede Kamer van 3 juli 2006 (Kamerstukken II, 22 112, nr. 451, fiche 3).

EGTS (Europese Groepering voor Territoriale Samenwerking)

De EGTS-verordening maakt onderdeel uit van het verordeningenpakket voor de structuurfondsen en heeft tot doel de grensoverschrijdende samenwerking tussen overheden en instanties te versterken om hiermee economische, sociale en territoriale cohesie binnen de Europese Unie te stimuleren. Het antwoord op uw vraag of de regering voornemens heeft hiermee in Nederland in de grensregio's te gaan werken luidt ontkennend. De regering zelf is niet voornemens de EGTS te gebruiken, maar scheidt wel de wettelijke basis voor overheden en instanties om een territoriaal samenwerkingsverband aan te gaan. De provincie Limburg onderzoekt momenteel de mogelijkheden om de EGTS in te zetten als instrument voor verdragen tussen Nederland, België en Duitsland.

Telecommunicatie

In uw brief vraagt u naar de inhoud van de hervormingsvoorstellen voor regels in de telecomsector. De Commissie beoogt met haar voorstellen voor een nieuw regulerend kader voor elektronische communicatie een drietal doelen te bereiken, namelijk een betere regulering voor elektronische communicatie, de voltooiing van de interne markt voor elektronische communicatie en meer contact met de burger meer (dit laatste o.a. door het vergroten van de aandacht voor consumentenbescherming en rechten van gebruikers).

Hiertoe doet de Commissie een voorstel voor een richtlijn ter versterking van de interne markt voor elektronische communicatienetwerken en -diensten, een voorstel voor een richtlijn ter bescherming van consumenten en gebruikers en een voorstel voor een verordening voor de oprichting van een Europese Autoriteit. Voor meer informatie verwijs ik u naar het betreffende BNC fiche (Kamerstuk II 22 112, nr. 598) en de brieven over dit onderwerp verzonden naar de Tweede Kamer op 23 november 2006 (Kamerstuk II 28 851, nr. 54) en 4 januari 2008 (Kamerstuk II 28 851, nr. 56).

Aangezien de onderhandelingen over deze voorstellen in de Raadswerkgroep pas in januari van start zijn gegaan, en Nederland samen met een groot aantal andere lidstaten bezwaren heeft tegen belangrijke aspecten van de voorstellen, met name op het punt van de bevoegdheden

van de Commissie en de nieuwe Telecomautoriteit, is de uitkomst van de onderhandelingen nog onzeker. Het is dan ook prematuur om nu op de implementatie van de voorstellen vooruit te lopen. In antwoord op uw vraag over de gevolgen van de voorstellen voor het wetsvoorstel wijziging van de Telecommunicatiewet (306 611) kan ik u melden dat de voorstellen in de huidige vorm voor de inhoud hiervan geen gevolgen hebben.

Mededeling «Diensten van Algemeen Belang, met inbegrip van sociale diensten van algemeen belang; een nieuw Europees engagement»

U vraagt naar de garanties voor lidstaten om zelf te bepalen of een bepaalde dienst een dienst van algemeen belang is. Zoals ook uit het BNC fiche naar voren komt is de regering met de Commissie van mening dat het protocol over Diensten van Algemeen Belang, zoals gevoegd bij het Verdrag van Lissabon een duidelijk raamwerk biedt en de bevoegdheden van de lidstaten en Commissie op dit gebied op een heldere wijze afbakt. Niet-economische Diensten van Algemeen Belang (zoals in Nederland de publieke drinkwatervoorziening) vallen niet onder de werksfeer van het Verdrag. Voor wat betreft Diensten van Algemeen Economisch Belang (zoals bepaalde zorgdiensten) is het aan de lidstaten om te beslissen op welke wijze zij deze diensten (laten) verstrekken, inrichten en financieren (al dan niet mede op basis van een eigen bijdrage van de gebruikers).

In antwoord op uw vraag naar sectoren waar concrete problemen zich voordoen, kan ik u melden dat, in aanvulling op de sectoren die in uw brief worden genoemd, Nederland voorstander is van een voortvarend vervolg op de ontwikkeling en uitvoering van wetgevende initiatieven ter verbetering van de Interne Markt op telecomgebied. De borging van publieke belangen (zoals universele dienstverlening) is een noodzakelijk en belangrijk onderdeel van deze initiatieven. Dit om mogelijke concrete problemen ten aanzien van deze belangen in de toekomst te voorkomen.

De regering herkent zich niet in uw stelling dat op basis van Europese regelgeving binnen de brede sector van dienstverlening verschillende regimes met een verschillend niveau van (sociale) bescherming van de werknemers gaan gelden. Naar de mening van de regering zal hier geen sprake van zijn. Het wettelijk kader in Nederland omtrent de (sociale) bescherming van werknemers blijft van toepassing op elke werknemer in Nederland, dus zowel op werknemers van buitenlandse als van binnenlandse dienstverleners.

De minister van Economische Zaken,
M. J. A. van der Hoeven